

12.8.2005

SJKM
Kaupunginhallitus

Khs dnro	2005-1543/396
Stn dnrr	
Saap./Anl.	17-08-2005

Kaupunginkanslian lausuntopyyntö 28.6.2005

LAUSUNTO EHDOTUKSESTA HALLITUKSEN MAAHANMUUTTOPOLIITTISEKSI OHJELMAKSI

Henkilöstökeskus pitää oikean suuntaisena esitetyn maahanmuuttopoliittisen ohjelman kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja siihen sisältyvää työperusteista maahanmuuton edistämistä. Suurimittainen työvoiman hankinta ulkomailta kaupungin palvelukseen ei lähivuosina ole ajankohtaista, mutta sitäkin tärkeämpää on alkaa valmistautua tulevaan työvoimapulaan ja suunnitella toimenpiteitä.

Helsingin kaupungin tehtävissä työskenteli vuonna 2004 liki 39 000 työntekijää. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on noussut vuosi vuodelta ollen viime vuonna 45,75 vuotta. Eniten henkilöstössä oli 57-vuotiaita, toiseksi eniten 55-vuotiaita ja kolmanneksi 56-vuotiaita. Toistaiseksi uutta henkilöstöä on saatu palkatuksi lähtevien tilalle. Työvoimapulaa on ollut joistakin ammattialoista, kuten lähi- ja sairaanhoitajista, erityisopettajista ja lääkäreistä. Henkilöstön saatavuutta on edistetty jakamalla tietoa kaupungista turvallisena, monipuolisena ja kilpailukykyisenä työnantajana.

Vuosina 2005 - 2009 eläkeiän saavuttaa yli 3000 henkilöä, mikä on noin 10 % vuoden 2004 lopun vakinaisesta henkilöstöstä. Ilman muuta lähtövaihtuvuutta viiden vuoden kuluttua palveluksessa olisi vielä 90 % nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä.

Maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa yhtenä painopisteenä on työperäisen maahanmuuton kehittäminen. Maahanmuuttajien katsotaan voivan helpottaa työvoiman saatavuutta, laajentaa osaamis pohjaa ja lisätä innovatiivisuutta. Henkilöstökeskus pitää tätä painotusta erittäin tärkeänä ja näkee valmisteilla olevan henkilöstöstrategiansa mukaisesti maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämisen yhtenä keinona varmistaa tulevat henkilöstöresurssinsa määrällisesti ja laadullisesti. Toisaalta henkilöstökeskus pitää tärkeänä ohjelman lailla tehostaa olemassa olevien työvoimaresurssien käyttöä. Helsingissä on liki 30 000 työtöntä, joista 3000 - 4000 maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Työperäisen maahanmuuton kehittäminen ei saa heikentää Suomessa asuvien työnhakijoiden käytännön mahdollisuuksia työllistyä.

Postiosoite
PL 4500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

henkiloestokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Kaikukatu 2 C
00530 HELSINKI

www.hel.fi/heke

Puhelin
+358 9 1691
Faksi
+358 9 169 2411
+358 9 169 2412

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6

Alv.nro
FI02012566

12.8.2005

Ohjelmassa todetaan hyvin, että maahanmuuttajat eivät ole vain työvoiman saatavuusongelman ratkaisijoita, vaan osa sitä yhteiskuntaa, jonka ongelmien ratkaisemisesta on kyse. Henkilöstökeskus painottaa, että ohjelmassa otetaan huomioon kustannuksia laskettaessa ja jaettaessa maahanmuuttajien ja heidän perheidensä mukanaan tuoma kuntapalveluiden tarve usein myös työvoimapula-aloilla, jonka työvoimatarvetta työperäinen maahanmuutto ajatellaan helpottavan.

Ohjelmassa tuodaan esille monia Suomen vetovoimatekijöitä sekä kielteiseksi miellettyjä seikkoja kilpailtaessa rajojen yli liikkuvasta työvoimasta. Henkilöstökeskus haluaisi lisätä mainittujen vetovoimatekijöiden joukkoon ne myönteiset kokemukset, joita täällä jo asuvilla maahanmuuttajilla on maastamme. Jotta tämä olisi mahdollista, tulisi erityistä huomiota kiinnittää siihen, miten nykyinen työelämä ottaa vastaan ja kohtelee Suomessa asuvaa maahanmuuttajataustaista työvoimaa.

Ulkomailla tarjottavien työnvälityspalveluiden yhteyteen suunniteltua kielinopetusta ja täydennyskoulutusta sekä paluuta sujuvoittavia järjestelyjä henkilöstökeskus pitää kannatettavana ajatuksena. Lisäksi tulisi maahanmuuttajille jo omassa maassaan antaa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä. Ohjelmassa ehdotetaan myös luotavaksi Suomessa toteutettava opastusjärjestelmä työvoimana maahan saapuville. Opastusta annettaisi heti maahanmuuton alkuvaiheessa. Henkilöstökeskus pitää esitettyä järjestelmää hyvänä ja harkitsisi opastukseen osallistumista myös velvoittavana vaihtoehtona, ei vain vapaaehtoisena mahdollisuutena.

Ohjelmassa kiinnitetään huomiota ulkomailla suoritetun osaamisen tunnustamisjärjestelmän kehittämiseen. Henkilöstökeskuksen kokemusten mukaan nykyinen järjestelmä tunnustaa korkeakoulututkintoja on maahanmuuttajille vaikeaselkoinen, työläs ja kallis eikä tieto tutkinnon tunnustamisprosessista ja sen merkityksestä työhön sijoittumiseen ole saavuttanut maahanmuuttajia riittävästi. Siksi onkin tärkeää kehittää edelleen korkeakoulututkintojen tunnustamismenettelyä. Myös muiden kuin korkeakoulututkintojen tunnustamista tulisi kehittää ohjelmassa esitetyllä tavalla.

Henkilöstökeskus kannattaa Suomessa tutkinnon suorittaneiden ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden työmarkkinoille pääsyn helpottamista samoin kuin inkerinsuomalaisten paluumuuton kanavoimista työmarkkinoiden tarpeisiin.

Postiosoite
PL 4500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Kaikukatu 2 C
00530 HELSINKI

www.hel.fi/heke

Puhelin
+358 9 1691
Faksi
+358 9 169 2411
+358 9 169 2412

Tilinro
800012-62637

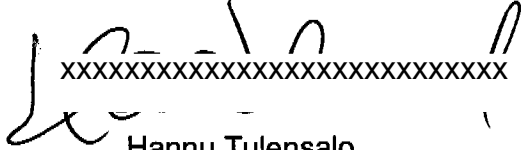
Y-tunnus
0201256-6

Alv.nro
FI02012566

12.8.2005

Ohjelmassa korostetaan tehostettua rasismien ja alkuperään perustuvan syrjinnän torjuntaa. Henkilöstökeskus on ollut samoilla linjoilla laatiessaan yhteistyössä kaupungin muiden virastojen kanssa yhdenvertaisuuslakiin pohjautuvan ohjeen, jonka tarkoituksena on ehkäistä rasismia ja etnistä syrjintää sekä edistää yhdenvertaisuutta kaikessa kaupungin toiminnassa. Ohje koskee palveluiden tuottamisen lisäksi myös työhönotto- ja henkilöstöpolitiikkaa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Elja Hanni
osastopäällikkö

Postiosoite
PL 4500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Kaikukatu 2 C
00530 HELSINKI

www.hel.fi/heke

Puhelin
+358 9 1691
Faksi
+358 9 169 2411
+358 9 169 2412

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6

Alv.nro
FI02012566